

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਛੱਡ ਗਿਆ ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਮਕਦੂਨਿਆ ਨੂੰ ਚਲਾ ਗਿਆ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3)। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਦੇ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਾਸਤੇ ਵਾਪਸ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:14, 15) – ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ।

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ, ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਉਸਤਾਦ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰ ਕੋਲੋਂ ਸੁਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਰੋਮ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਸਹਿਕਰਮੀ ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਪੱਤਰ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਕੱਬਦੇ-ਕੱਬਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੇ ਡਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:8, 12, 16; 2:3)। ਉਸ ਨੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕੱਲਾ ਹੈ (1:15; 4:10, 11, 16)। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ (4:6)। ਪਰ, ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਲ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ: “ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਛੇਤੀ ਆਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ” (4:9)।

ਅਸੀਂ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪੱਤਰ” ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਅਸਲੀ ਮਰਦ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਰੋਂਦੇ – ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਅਸਲੀ ਮਰਦ” ਰੋਂਦੇ ਹਨ। ਦਾਊਦ ਰੋਇਆ (ਜ਼ਬੂਰ 69:3); ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਰੋਇਆ (ਯਿਰਮਿਯਾਹ 9:1); ਯਿਸੂ ਰੋਇਆ (ਲੂਕਾ 19:41; ਯੂਹੰਨਾ 11:35; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 5:7)। ਸਗੋਂ ਪੌਲੁਸ ਖੁਦ ਵੀ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਰੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ “ਹੰਝੂ ਵਹਾ ਵਹਾ ਕੇ” ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:19), ਉਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ “ਰੋ ਰੋ ਕੇ” ਚਿਤਾਇਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:31) ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਅੰਝੂ ਕੇਰ ਕੇਰ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖਿਆ” (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:4)। ਮੈਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਬਿਨਾਂ ਹੰਝੂ ਰਵਾਏ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੰਝੂ ਨਾ ਕਿਰੇ ਹੋਣ।

ਲੇਖਕ: "ਪੌਲੁਸ ਰਸੂਲ" (1:1)

'ਲਿਖਤੁਮ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਉਸ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਤੋਂ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਰਸੂਲ ਹਾਂ।

ਆਇਤ 1. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੱਤਰ ਲੇਖਕ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਆਇਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, **ਲਿਖਤੁਮ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਉਸ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਤੋਂ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਰਸੂਲ ਹਾਂ।** ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸਬੂਤ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖਕ ਪੌਲੁਸ ਰਸੂਲ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ।

ਪੱਤਰ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਪਛਾਣ "ਬੰਧੂਏ" ਵਜੋਂ ਕਰਵਾਈ (1:8) ਜਿਹੜਾ "ਬਦਕਾਰ ਵਾਂਙ" ਦੁਖ ਭੋਗਦਾ ਹੈ (2:9)। ਉਹ ਰੋਮ ਦੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 28:16-31 ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ)। ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ, ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ, ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ, ਫਿਲੋਮੋਨ) ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰਿਆ ਸੀ, ਪਰ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਗਹਿਰੀ ਉਦਾਸੀ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜੇਲ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ, ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਿੱਤਰ ਸਨ; ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਲੂਕਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਭ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:11)। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਰੰਭਕ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:25, 26; 2:24; ਫਿਲੋਮੋਨ 22); ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਿਖਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:6, 7)।

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਰੋਮ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਕੈਦ ਸਮੇਂ ਪੌਲੁਸ ਮੈਮਰਟਾਈਨ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਕੈਦਖਾਨਾ ਜੋ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਖੋਦ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਛੇਦ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਹਵਾ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਰੋਮ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸੀ, ਰੋਮੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਲਾਗੇ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਜਰੂਰੀ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਉੱਥੇ ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਰੋਮ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਰਸੂਲ ਨੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਗਿਆ ਸੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਅਫ਼ਸੁਸ ਅਤੇ ਮਕਦੂਨਿਯਾ, ਕਰੇਤ ਦਾ ਟਾਪੂ, ਤ੍ਰੋਆਸ, ਕੁਰਿੰਥੁਸ, ਮਿਲੇਤੁਸ ਅਤੇ ਸਾਇਦ ਨਿਕੁਪੁਲਿਸ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:13, 20; ਤੀਤੁਸ 1:5; 3:12)।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਸਫਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿਚ ਵਿਅਸਤ ਸੀ, 18 ਜੁਲਾਈ 64 ਈਸਵੀ ਵਿਚ, ਰੋਮ ਵਿਚ ਸਰਕਸ ਮੈਕਸੀਮਸ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡੀ ਅੱਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਇਹ ਫੈਲ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਕਈ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਗਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਸਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। "ਚੈਦਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੱਤ ਇਲਾਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਚਾਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਬਹੁਤ ਹਿੱਸੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ।"² ਰੋਮ ਦੇ ਨਰਾਜ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਉਸਾਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਵੇਂ ਦੀਆਂ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਤਰਕਹੀਣ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅੱਗ ਦਾ ਦੋਸ਼

ਸਮਰਾਟ ਉੱਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਖੁਦ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਲਈ, ਨੀਰੇ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਾਇਆ।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕ “ਸਭਨੀਂ ਥਾਈਂ ਐਸ ਪੰਥ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਆਖਦੇ ਸਨ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 28:22)। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਭੇਜ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਅਤੇ ਲਹੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਆਦਮਖੋਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ “ਭਾਈ” ਅਤੇ “ਭੈਣ” ਆਖਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਘੁਸਰ-ਮੁਸਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ “ਸਕੇ-ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨਾਲ ਯੋਨ ਸੰਪਰਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।” ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਗੈਰ-ਜਾਤੀ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਨਾਸਤਿਕ” ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।³ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉਹ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਤਬਾ ਨਹੀਂ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:26), ਉਹ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨੀਰੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣੇ ਸਨ। ਟੈਕੀਟਸ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਰੋਮੀ ਇਤਹਾਸਕਾਰ (ਲਗਭਗ 55-120 ਈਸਵੀ) ਨੇ ਨੀਰੇ ਸਮਰਾਟ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ:

ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਲਈ, ਨੀਰੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਿਲਾ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਤਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚਮੜੀਆਂ ਪਹਿਨਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਉਹ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾੜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨਾਸ ਹੋਏ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਲ ਠੇਕ ਕੇ ਸਲੀਬਾਂ ਤੇ ਟੰਗਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਜਿੰਦਾ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਕੰਮ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਨੀਰੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਗਾਂ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਰਕਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਣੀ ਵਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।⁴

ਤੀਬਰ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਸਤਾਓ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਜੇ ਕਿ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਸੀਹੀ ਆਗੂ ਸੀ, ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਨਿਕੁਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ (ਤੀਤੁਸ 3:12) ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤ੍ਰੇਆਸ ਵਿਚ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਆਪਣਾ ਚੇਗਾ ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:13)। ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਰੋਮ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਗਿਆ; ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਉਹ ਖੁਦ ਗਿਰਫਤਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੱਦਾਂ ਵੀ ਗਿਰਫਤਾਰ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, “ਬੁੱਢਾ” ਪੌਲੁਸ (ਫਿਲੇਮੋਨ 9) ਹੁਣ ਰੋਮੀ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੀ ਧੁੰਦਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਖ਼ਰੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ।⁵ ਇਹ ਉਸ ਦੇ 67 ਈਸਵੀ ਵਿਚ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਦੋਰ ਬਸੰਤ ਜਾਂ ਗਰਮੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ।⁶

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਪਛਾਣ-ਪੱਤਰ

ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ: “ਪੌਲੁਸ, ਜੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਰਸੂਲ ਹਾਂ।” ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹਨੇਰੇ, ਸਿੱਲੇ ਟੋਏ ਵਿਚ ਇਕ ਕੰਬਦਾ ਹੋਇਆ ਬੁੱਢਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਹ ਹਾਲੇ ਵੀ ਰਸੂਲ ਸੀ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ, “ਸੰਗਲਾਂ ਨਾਲ ਜਕੜਿਆ ਹੋਇਆ ਏਲਚੀ” (ਅਫਸੀਆਂ 6:20)। ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਓਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪੱਤਰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।⁷

ਉਹ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਤੋਂ” ਰਸੂਲ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਕ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਹੱਤਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਖੁਦ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੰਮਿਸਕ ਨੂੰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਸਿਰਫ ਮਨ ਹੀ ਪਰਿਵਰਤਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਗਿਆ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ [ਪਰਾਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਕੋਲ] ਘੱਲਦਾ ਹਾਂ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 26:17)। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ “ਘੱਲਦਾ” ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (ἀποστέλλω, ਅਪੋਸਟੈਲੈ) “ਰਸੂਲ” (ἀπόστολος, ਅਪੋਸਟੋਲੋਸ) ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਵ ਅਰਥ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ” ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਤੇ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ: “ਸਫਲਤਾ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।” ਸਫਲਤਾ ਬਾਰੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ “ਸਫਲਤਾ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੀ [ਅਜ਼ਾਦੀ] ਹੈ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”⁸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਦੁਖ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:16)। ਸਗੋਂ ਕੈਦਖ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਵੀ, ਪੌਲੁਸ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸੀ। ਉਹ ਉਸੇ ਥਾਂ ਤੇ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੋਵੇ।

ਆਇਤ 1 ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: “ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ।” ਭਾਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ: “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ।” ਡੋਨ ਡੀਵੈਲਟ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਜਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਜੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।”⁹ “ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਾਇਦੇ” ਵਿਚ ਹੁਣ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1:10)। ਪੌਲੁਸ ਇਕ “ਮੁਕਟ” (4:8), “ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੁਕਟ” (ਵੇਖੋ ਯਾਰੂਬ 1:12; ਪਰਕਾਸ਼ 2:10) ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਹ ਚੇਖਾ “ਜੀਵਨ” “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ” ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 10:10; 1 ਯੂਹੰਨਾ 5:12)। ਗਲਾਤਿਯਾ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ: “ਕਿਉਂ ਜੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਭੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੋ। ਕਿਉਂ ਜੇ ਤੁਸਾਂ ਜਿੰਨਿਆਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਲਿਆ” (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26, 27; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਦੋਵੇਂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਾਇਦੇ “ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ” (κατά, ਕਾਟਾ) ਜਾਂ “ਮੁਤਾਬਕ”¹⁰ ਸਨ।

ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ: “ਪਿਆਰੇ ਬੱਚੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ” (1:2)

ਅੱਗੇ ਜੋਗ ਪਿਆਰੇ ਬੱਚੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ।

ਆਇਤ 2. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ: **ਪਿਆਰੇ ਬੱਚੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ।** ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ: “ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਸੱਚਾ [ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ/ਅਸਲੀ] ਬੱਚਾ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:2)। ਇੱਥੇ, ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿੱਜੀ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੂੜ੍ਹੀ ਹੈ: “ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਬੱਚੇ”¹¹ “ਪਿਆਰਾ” (ἀγαπητός, ਅਗਾਪੋਟੋਸ) “ਪ੍ਰੇਮ” (ἀγάπη, ਅਗਾਪੇ) ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ “ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਪਿਆਰਾ, ਲਾਡਲਾ, ਕੀਮਤੀ, ਮੁੱਲਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ”¹² ਅਤੇ ਮੱਤੀ 3:17 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੈ।”

2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਸਮੇਂ, ਪੌਲੁਸ ਦਾ “ਪਿਆਰਾ ਪੁੱਤਰ” ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਸੀ। ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਰਾਗ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਪਹਿਲਾ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ “ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਭਈ ਸਭ ਜਿਹੜੇ ਅਸਿਯਾ ਵਿੱਚ [ਸਨ] [ਪੌਲੁਸ] ਤੋਂ ਫਿਰ ਗਏ” (1:15)। ਜੇਕਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਸੀ (ਜੋ ਕਿ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਰੋਮੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸੀ), ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ, ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ, ਜਿਸ ਨੇ ਰੋਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸੁਸ ਤੋਂ ਸੀ (1:16-18)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਸਲਾਮ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਵੇ (4:19) ਜੋ ਕਿ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਸਰਲ ਜਿਹਾ ਕੰਮ ਸੀ ਜੇਕਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਸੀ।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ “ਹੁਮਿਨਾਯੁਸ” ਵਰਗੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ “ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜਾਟ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਰਹਿਣਾ ਸੀ” (2:16, 17)। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੱਤਰ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਮਿਨਾਯੁਸ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:19, 20)। ਚੌਥਾ, ਜਦੋਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਰੋਮ ਵਿਚ ਆਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਤ੍ਰੇਆਸ ਵਿਚ ਰੁਕਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਚੇਗਾ ਲੈਣਾ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:13)। ਤ੍ਰੇਆਸ ਅਤੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇਵੇਂ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਨ ਅਤੇ ਤ੍ਰੇਆਸ ਅਫ਼ਸੁਸ ਤੋਂ ਰੋਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇ ਆਮ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। ਪੰਜਵਾਂ, ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਉੱਥੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਸੀ (4:19)। ਇਸ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸੁਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 18:18, 19, 24-26; ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:19)।

ਛੇਵਾਂ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤੁਖਿਰੁਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:12)। ਪਹਿਲਾਂ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:21)। ਇਸ ਲਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਫ਼ਸੁਸ ਨੂੰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਉੱਥੋਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਰੋਮ ਨੂੰ ਜਾ ਸਕੇ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:9, 21)। ਸਤਵਾਂ, ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਹੀ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ ਹਨ (2:16-18, 23;

3:5-7; 4:3, 4)।

ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸਬੂਤ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਸ਼ਾਇਦ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਰਸੂਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰੋਮ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇ।

ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ

2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਿਖਣ ਦਾ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਕੀ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ? ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਵਾਨ ਪਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਰੇ, ਪੇਥੀਆਂ ਅਤੇ ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਸੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂ ਹਨ; ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਬੁੱਢਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਅਤੇ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹਵਾ ਵਿਚ ਉੱਡਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਖਿੰਡ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਵਧਦੇ-ਫੁੱਲਦੇ ਜਾਪਦੇ ਸਨ। ਸਮੇਂ ਬੁਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬੱਦਤਰ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ (3:1-5; 4:3, 4)। ਪਰਤੱਥ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਨ: “ਕੀ ਕਲੀਸੀਆ ਬਚ ਜਾਵੇਗੀ?” ਅਤੇ “ਕੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ?”

ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਆਗੂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਕਦਮ ਧਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਜਦ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਕਾਇਰਤਾ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲੁਸ ਵਰਗੀ ਦਿਲੇਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਉਹ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੋਵੇਂ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਚੰਗੀ ਟੀਮ ਬਣਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦਿਲੇਰ ਨਾਲੇ ਨਿਡਰ ਵੀ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੌਕਸ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸਮੇਂ ਚੰਗੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਮੇਂ ਬੁਰੇ ਸਨ – ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸੁਣਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਣ, ਤਾੜਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਤਰੀਦ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ (4:2-4)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸੰਜਮ ਦਾ ਆਤਮਾ ਦਿੱਤਾ” (1:7); “ਉਪਰੰਤ ਹੇ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ... ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਤਕੜਾ ਹੋ ...” (2:1)।

ਸਲਾਮ (1:2)

ਅੰਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਪਾ, ਰਹਮ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ।

ਆਇਤ 2. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਰਿਵਾਇਤ ਸੀ, ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਸਲਾਮ ਸੀ: **ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਪਾ, ਰਹਮ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚੁੰਦੇ ਰਹੇ।** ਇਹ ਸਲਾਮ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਲਾਮ ਵਿਚ ਜੋ ਬਰਕਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਬੇਸਹਾਰਾ ਦੇ ਲਈ ਕਿਰਪਾ, ਮੰਦਭਾਗੇ ਦੇ ਲਈ ਰਹਮ ਅਤੇ ਆਸਹੀਣ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ।

ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਬਰਕਤਾਂ “ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ” ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਹਨ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸੁਰਗੀ “ਪਿਤਾ” ਵਜੋਂ ਸੋਚਣਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਇਕ ਧਾਰਣਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ (ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ), ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸੱਤ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਅੱਠ ਵਾਰ “ਪਿਤਾ” ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ¹³ ਅਤੇ ਸੱਤ ਵਾਧੂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।¹⁴ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ (ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਇਕ-ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ) ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 250 ਵਾਰ “ਪਿਤਾ” ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਸਿਖਾਈ, “ਹੇ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ” (ਮੱਤੀ 6:9)।

ਇੱਥੇ ਜੇ ਸਲਾਮ ਹੈ ਉਹੀ ਸਲਾਮ ਹੈ ਜੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:1 ਵਿਚ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿ ਉੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ, ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੀ ਆਸ ਹੈ” ਜਦ ਕਿ ਇੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਭੂ।” “ਪ੍ਰਭੂ” (Κύριος, *ਕੁਰੀਓਸ*) ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਸਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਕੁਝ ਰੂਪਰੇਖਾਵਾਂ

ਸਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਗ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ, ਫਿਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਹੀ ਵਿਸ਼ੇ ਫੇਰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ। 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਰਲ ਜਿਹੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਮੁਖ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਇਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਸਲਾਮ (1:1, 2)

- I. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ (1:3-2:26)।
 - A. ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੁ (1:3-18)।
 - B. ਤਕੜਾ ਹੋ (2:1-13)।
 - C. ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਰਵਾਨ ਹੋ (2:14-26)।
- II. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ (3:1-4:8)।
 - A. ਧਰਮ ਤਿਆਗ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿ (3:1-9)।
 - B. ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ (3:10-17)।
 - C. ਵਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ (4:1-8)।

ਸਮਾਪਤੀ ਨੋਟ: ਸਲਾਮ, ਨਿੱਜੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਰਕਤ ਦਾ ਕਲਮਾ (4:9-22)¹⁵

ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਰੂਪਰੇਖਾ ਇਹ ਹੈ:

ਅਧਿਆਇ 1: ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (ਵੇਖੋ 1:14)।

ਅਧਿਆਇ 2: ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੇ ਲਈ ਦੁਖ ਝੱਲਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (ਵੇਖੋ 2:3, 8, 9)।

ਅਧਿਆਇ 3: ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਵਿਚ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (ਵੇਖੋ 3:13, 14)।

ਅਧਿਆਇ 4: ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (ਵੇਖੋ 4:1, 2)¹⁶

ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਨੂੰ “ਜਿਵੇਂ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ” ਸਿਰਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਹੈ:

ਅਧਿਆਇ 1: ਇਸ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖ (ਵੇਖੋ 1:13)।

ਅਧਿਆਇ 2: ਇਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿਹ (2:2)।

ਅਧਿਆਇ 3: ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਟਿਕਿਆ ਰਹਿ (ਵੇਖੋ 3:14)।

ਅਧਿਆਇ 4: ਇਸ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ (ਵੇਖੋ 4:2)¹⁷

ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਜੌਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਊ. ਸਟੈਟ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਊਸ ਨੂੰ *ਠੇ ਠੇ (ਸੁ ਡਾ)* ਆਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਹੈ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (3:10, 14; 4:5)¹⁸ ਜਵਾਨ ਪਰਚਾਰਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਬਣਨਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੌਲਸ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਲਿਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਾਇਦ ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੋਲ ਕੇ ਲਿਖਵਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ²ਐਸ. ਅੰਗੂਸ ਅਤੇ ਏ. ਐਮ. ਰੈਨਵਿਕ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਦਿ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬਾਈਬਲ ਇਨਸਾਇਕਲੋਪੀਡੀਆ*, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਸੋਧ, ਜੀਓਫਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਬਰੋਮਿਲੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1986) ਵਿਚ ਸਫ਼ੇ 3:522 ਤੇ “ਨੀਰੋ” ਹੈ। ³ਮਿਨੂਸੀਅਸ ਫੈਲਿਕਸ *ਓਕਟੋਵੀਅਸ* 8-10. ⁴ਟੈਕੀਟਸ *ਐਨਲਸ* 15.44. ⁵ਸਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪੱਤਰ ਲੂਕਾ ਨੂੰ ਬੋਲ ਕੇ ਲਿਖਵਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ⁶4:21 ਵਿਚ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਊਸ ਨੂੰ “ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ” ਆਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਪੌਲਸ ਦੀ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਊਸ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ – ਰੋਮ ਵਿਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਚਿਰ ਬਾਅਦ (64 ਈਸਵੀ) ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ⁷4:22 ਵਿਚ “ਤੇਰੇ” ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ। ਤਿਮੋਥਿਊਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੌਲਸ ਅਫਸੂਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਾਂ। ⁸ਗੈਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਡੀਮਾਰੈਸਟ, *1, 2 ਥੈਸਾਲੋਨੀਅਨਜ਼*, 1, 2 *ਟਿਮੋਥੀ*, *ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਕਮਿਊਨੀਕੇਟਰਜ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 9 (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1984), 235-36. ⁹ਡੇਨ ਡੀਵੈਲਟ, *ਪੌਲਸ ਲੈਟਰਜ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ*, ਬਾਈਬਲ ਸਟੱਡੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ (ਜੇਪਲਿਨ, ਮਿਸੂਰੀ: ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੈਸ, 1961), 192. ¹⁰ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, *ਇਕਸਪੋਜੀਸ਼ਨ ਆਫ ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਟਲਜ*, ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1965), 223.

¹¹1 ਤਿਮੋਥਿਊਸ 1:2 ਵਿਚ “ਬੱਚਾ” ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਊਸ 1:2 ਵਿਚ “ਬੱਚਾ” ਸ਼ਬਦ ਦੋਵੇਂ ਹੀ “ਬੱਚੇ”

(тѣклов, ਟੇਕਨੋਨ) ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹਨ। ¹²ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ, *ਏ ਗਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਸੇਧ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ. ਫਰੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੈਂਕਰ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 2000), 7. ¹³ਵੇਖੋ ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 32:6; ਜਬੂਰ 89:26; ਯਸਾਯਾਹ 9:6; 63:16 (ਦੇ ਵਾਰ); 64:8; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 3:4, 19. (ਫਰਾਂਸਿਸ ਬਰਾਊਨ, ਐਸ. ਆਰ. ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਚਾਰਲਸ ਏ. ਬਰਿਗਸ, *ਏ ਹਿਬਰੂ ਐਂਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਓਲਡ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* [ਐਂਕਸਫੋਰਡ: ਕਲੈਰਨਡਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1972], 3.) ¹⁴ਵੇਖੋ 2 ਸਮੂਏਲ 7:14; ਜਬੂਰ 68:5; 103:13; ਕਹਾਉਤਾਂ 3:12; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 31:9; ਮਲਾਕੀ 1:6; 2:10. (ਡੌਨ ਸੈਕਲਫੋਰਡ, *ਆਈਜ਼ਾਆਹ, ਟਰੁੱਥ ਫਾਰ ਟੂਡੇ ਕਮੈਂਟਰੀ* [ਸੀਆਰਕੀ, ਆਰਕੈਨਸ: ਰਿਸੋਰਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, 2005], 134.) ¹⁵ਡੇਵਿਡ ਰੋਪਰ, *ਥਰੂ ਦ ਬਾਈਬਲ* (ਡਿਲਾਈਟ, ਆਰਕੈਨਸ: ਗੋਸਪਲ ਲਾਈਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1999), 248. ¹⁶ਜੌਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਊ. ਸਟੋਟ, *ਗਾਰਡ ਦ ਗੋਸਪਲ: ਦ ਮੈਸੇਜ ਆਫ 2 ਟਿਮੋਥੀ*, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਸ ਟੂਡੇ (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੇਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1973), 21. ¹⁷ਚੈਂਡਰਿਕਸਨ, 219. ¹⁸ਸਟੋਟ, 92, 111.